

JAARVERSLAG 2011

VAN

**STICHTING
CENTRUM VOOR
ARBEIDSVERHOUDINGEN
OVERHEIDSPERSONEEL**

TE

DEN HAAG

Vastgesteld door de directeur/bestuurder d.d. 7 juni 2012

Goedgekeurd door de Bestuursraad d.d. 7 juni 2012

Inhoudsopgave

	Pagina
BESTUURSVERSLAG	3
JAARREKENING 2011	
1 Balans en winst- en verliesrekening	8
2 Kasstroomoverzicht	10
3 Grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling	11
4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	15
OVERIGE GEGEVENS	
Voorgestelde resultaatbestemming	24
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24

BESTUURSVERSLAG

Algemeen

De Stichting CAOP is 1 januari 1995 opgericht en is statutair gevestigd te Den Haag (Lange Voorhout 9-13). De activiteiten van de stichting bestaan uit de ondersteuning van arbeidsmarktfondsen, advies-, bezwaar- en geschillencommissies, overleggen betreffende de arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen, onderneminggraden en leerstoelen. De stichting heeft ten doel en bereikt dit doel door onder meer:

- a. het verlenen van diensten ter ondersteuning van adviesorganen, beroeps- en bezwarencommissies alsmede andere instanties, waaraan door de overheid taken zijn opgedragen, of welke een bijzonder orgaan van overleg zijn, op het gebied van de rechtspositie, arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhouding van het overheidsperoneel;
- b. het verlenen van diensten ter ondersteuning van instanties welke een arbitrerende functie hebben in geschillen inzake het onder a. genoemde gebied;
- c. het verzamelen van documentatie en informatie over onderwerpen die betrekking hebben op het onder a. genoemde gebied waarop de stichting werkzaam is en het verzorgen van publieks- en persvoorlichting daarover;
- d. het zijn van een dienstverlenende en adviserende organisatie op het gebied van arbeidsverhoudingen, conflicthantering, (de vorming van) arbeidsvoorwaarden, medezeggenschap, arbeidsmarkt en arbeidskwaliteit in de (semi) publieke sector;
- e. te fungeren als kenniscentrum en ontmoetingsplatform waar ten behoeve van de klant kennis en informatie wordt verzameld, bewerkt en toegankelijk wordt gemaakt en onderzoek wordt gedaan naar onderwerpen die betrekken hebben op het werkkterrein van de stichting;
- f. het geven van kwalitatief hoogstaande, onafhankelijke beleids-, proces- en juridische ondersteuning van de genoemde werkgebieden.

Samenstelling bestuur en bestuursraad

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door één directeur. Dat is sinds 1 juni 2006 Philip Geelkerken. De directeur is belast met het besturen van de stichting. De bestuursraad houdt toezicht op het beleid van de directeur en op de algemene gang van zaken. Enkele besluiten van de directeur zijn aan voorafgaande goedkeuring van de bestuursraad onderhevig en statutair vastgelegd. Hieronder valt onder andere het vaststellen van de begroting, het jaarplan en het goedkeuren van dit jaarverslag. De bestuursraad bestaat uit zeven leden die benoemd worden op voordracht van de Samenwerkende Centrales Overheidspersoneel (VSO) en de Stichting verbond Sectorwerkgevers Overheidspersoneel (SCO). De voorzitter wordt benoemd op voordracht van de Raad voor het Overheidspersoneelbeleid (ROP). De samenstelling van de bestuursraad is als volgt:

Voorzitter	Dhr. K.G. de Vries
Leden	Dhr. L.J.M. Verdult
	Dhr. J.J.C. Debie
	Dhr. P.H. Holthuis
	Dhr. M.W.J. Lak
	Dhr. M.J.A. Albers
	Dhr. R.M. Kuin
	Dhr. R.T.B. Visser

In 2011 waren er geen mutaties in de samenstelling van de bestuursraad. De heren Kuin en Visser vervingen per 1 januari 2011 de heren X.J. den Uyl en C.A.M. Michielse. In 2011 heeft de bestuursraad gezamenlijk met de directeur vier keer vergaderd.

Samenstelling financiële audit commissie

De audit commissie is, onder verantwoordelijkheid van de bestuursraad, belast met het beoordelen van de financiële gang van zaken binnen de stichting. De audit commissie vergadert vier keer per jaar voorafgaand aan de gezamenlijke vergadering van de bestuursraad en de directeur. Vaste agendapunt van deze vergaderingen zijn de kwartaalrapportages. De samenstelling van de audit commissie was in 2011 als volgt:

Voorzitter   Dhr. A.G.V. Vergeer (extern deskundige)
Leden   Dhr. L.J.M. Verdult
                       Dhr. J.J.C. Debie

Subsidieregeling Stichting CAOP

Een deel van de activiteiten van het CAOP wordt bekostigd door de subsidieregeling Stichting CAOP. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt in 2013 een evaluatie op die inzicht biedt in de ontwikkeling en de kwaliteit van de gesubsidieerde activiteiten. De subsidieregeling eindigt – indien niet wordt verlengd - 1 januari 2016. De hoogte van de jaarlijkse subsidie is maximaal 3,95 miljoen euro. De subsidie wordt verstrekt voor de kosten die samenhangen met diverse advies- en arbitragecommissies, onderzoek en voorlichting op het gebied van arbeidsverhoudingen bij de overheid, integriteitsbevordering in de openbare sector en het expertisecentrum veilige publieke taak.

Verslag van activiteiten van het vorige jaar

Het CAOP wil hét kennis- en dienstencentrum zijn op het gebied van arbeidszaken in het publieke domein. Dat wil hij realiseren door:

- Kennisontwikkeling, kennisveredeling en kennisdeling in de vorm van ontmoetingscentrum en dienstverlening
- Het aanbieden van een breed, klantgericht en professioneel dienstenpakket

Om deze doelstellingen te realiseren zijn de volgende activiteiten relevant:

- Klant- en marktgericht werken: onderzoeken en monitoren van actuele informatie en behoeften in het publieke domein, het vertalen ervan in nieuwe diensten en activiteiten van het kenniscentrum en het monitoren van klanttevredenheid
- Professionalisering van de organisatie / kwaliteit van de dienstverlening: verdere ontwikkeling van de adviesrol, verdere flexibilisering (van werkprocessen, kantoorruimte), monitoren van de medewerkertevredenheid, verdere efficiency van bedrijfs- en werkprocessen en (bij)sturen op basis van beschikbare managementinformatie
- Gezonde bedrijfsvoering: kostenefficiënt werken (verminderen overhead, verhogen declarabiliteit, slimme inkoop en uitbesteding), realiseren van een positief exploitatieresultaat t.b.v. de continuïteit en de versterking van het innovatief vermogen.

Het CAOP heeft in 2011 op verschillende manieren invulling gegeven aan het aspect kenniscentrum. In het publieke domein zijn er onderwerpen, die in meer of mindere mate blijvend van belang zijn, die het CAOP inhoudelijk samenhangend aanbiedt in de vorm van verschillende producten en diensten. Het gaat dan om: slimmer werken/sociale innovatie, integriteit, medezeggenschap, duurzame inzetbaarheid, diversiteit, reorganisaties, Europa.

Uit klantevaluaties die in 2011 zijn gehouden, is gebleken dat opdrachtgevers in toenemende mate onze dienstverlening en ons dienstenpakket waarderen.

Verder is in 2011 een extra impuls gegeven aan de kennisfunctie door bijeenkomsten en evenementen te organiseren op het snijvlak van wetenschap, beleid, praktijk en politiek. Gericht op het publieke domein, maar ook vanuit de kennis en ervaringen van het bedrijfsleven. Een mooi voorbeeld hiervan betreft de activiteiten op het gebied van het thema het Eigene van de Overheid. De komende jaren zullen deze activiteiten zich verder intensiveren, waarbij sprake zal zijn van een nauwe samenwerking tussen de leerstoelen, de sociale partners en belangrijke andere spelers in en buiten het publieke domein.

In 2011 is een derde leerstoel ingesteld, gericht op onderzoek naar hervorming van de publieke sector in nationaal en internationaal perspectief.

Een belangrijke mutatie in onze dienstverlening was de beëindiging van het contract per 1-1-2012 van de Stichting Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO), de grootste opdrachtgever van het CAOP. Met dit contract was een formatie gemoeid van circa 20-25 fte en een begrote jaaromzet 2011 van k€ 3.100. Het CAOP is gedurende 2011 in staat gebleken vervangende opdrachten te verwerven die qua omzet het financiële gat dat SBO laat de komende jaren voldoende te vullen. Als gevolg van natuurlijk verloop bleek het ook niet nodig om het met de bonden afgesloten sociaal plan ten uitvoer te brengen omdat de nieuwe, vervangende opdrachten voldoende werk voor de komende jaren genereren. Wel is de beëindiging van het SBO aanleiding geweest om de organisatiestructuur van de unit arbeidsmarkt, waar SBO organisatorisch was ondergebracht, aan te passen.

De belangrijkste vervangende opdrachten zijn: diverse projecten ten behoeve van OC&W en de continuering van het SBO-project Innovatieimpuls bij scholen, onderzoek en communicatie ten behoeve van het Vervangingsfonds/Participatiefonds, ondersteuning en programmering van het Arbeidsmarktplatform Primair Onderwijs en de ondersteuning van het Expertisecentrum Veilige Publieke Taak.

Ten aanzien van het zalencentrum moet worden geconstateerd dat de economische crisis hier nadrukkelijk wordt gevoeld. De bezetting en daarmee de omzet is substantieel lager dan begroot. De oorzaak hiervan zijn externe omstandigheden waar geen invloed op kan worden uitgeoefend. In 2012 zal een meerjarenvisie voor het CAOP worden opgesteld waar uiteraard ook stilgestaan zal worden bij de situatie van het zalencentrum.

Exploitatie

Het in 2011 gerealiseerde resultaat voor belasting bedraagt k€ 565 (2010: k€ 201). Voor 2011 was een resultaat begroot van k€ 251. Het resultaat over 2011 is door een aantal zaken (positief) beïnvloed:

- de unit Arbeidsmarkt en de overige diensten hebben een hoger resultaat gerealiseerd dan begroot (+ k€ 350),
- de unit Arbeidsverhouding heeft een lager resultaat behaald dan begroot (-/- k€ 41),
- het zalencentrum heeft een slecht jaar gedraaid. De bezuinigingsmaatregelen bij de overheid maken dat het gebruik van het zalencentrum CAOP sterk is gedaald.
- de afrekening stook- en servicekosten over twee jaren is in december 2011 van de verhuurder ontvangen. Het CAOP had over deze jaren in totaal k€ 80 meer aan voorschotten betaald dan de daadwerkelijke kosten, en
- er zijn nieuwe contracten gesloten voor de diensten van bewaking, beveiliging en schoonmaak, waardoor de kosten voor deze diensten circa k€ 40 lager uitkwamen dan begroot.

Liquiditeit en solvabiliteit

Het saldo van de liquide middelen bedraagt per 31 december 2011 k€ 3.495 (2010: -/- k€ 980). Een terughoudend investeringsbeleid, de ontvangst van voorschotten voor enkele grotere opdrachten, tijdiger facturering en strakker debiteurenbeheer hebben de liquiditeit sterk verbeterd. Tijdelijk overtollige gelden zijn in 2011 op een spaarrekening uitgezet. Het saldo op de spaarrekening is direct opeisbaar. Met de huidige omvang van de liquide middelen is er voor de komende periode geen behoefte aan externe financieringsmiddelen. Met een totaal vermogen van k€ 16.477 en een eigen vermogen van k€ 3.084 bedraagt de solvabiliteit 19%.

Vooruitblik / toekomst

In 2012 zal sprake zijn van een continuering van de ingezette koers: voortdurende verbetering van onze producten en diensten, de klant centraal stellen, een zeer goede prijs-kwaliteit verhouding. In de begroting voor 2012 is de netto omzet ruim k€ 800 lager dan de realisatie 2011. De liquidatie van de Stichting SBO is daarvan de belangrijkste oorzaak, maar ook de daling in het gebruik van het zalencentrum heeft de begrote netto omzet verlaagd. De personele bezetting is daarop zo veel mogelijk aangepast. Verdere maatregelen om het begrote resultaat te realiseren zijn kostenbewustzijn door terugdringen overhead, efficiencyverbetering en doelmatige inrichting van de processen. Voor de organisatie vertaalt zich dat in 2012 in:

- Het verder intensiveren van het *ondernemerschap*: verbetering van de producten en diensten van onze core business, om zo onze expertrol in arbeidszaken te kunnen waarmaken. Er wordt ingezet op de volgende thema's: integriteit, reorganisaties, medezeggenschap, professionele ruimte, duurzame inzetbaarheid, Europa en diversiteit. In aansluiting op de activiteiten in 2011 zal het ondernemerschap o.a. worden versterkt door een aantal (verdiepende) collectieve trainingen, in ieder geval op het gebied van adviesvaardigheden, acquisitie en projectmatig werken
- Verdere *professionalisering van de bedrijfscultuur*: Het klant- en marktgericht denken moet zich verder ontwikkelen (zie ondernemerschap: collectieve trainingen)
In 2012 worden enige bedrijfs- en werkprocessen doelmatiger ingericht (bv. integratie van tijdschrijf- en verlofsysteem, verdere digitalisering van de processen en paperpoor office) Vitaliteitsmanagement wordt geïntroduceerd om de gezondheid, het welzijn, de ontwikkeling en daarmee de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten c.q. te behouden
Er wordt verder inhoud gegeven aan de sociale dialoog/volwassen arbeidsrelatie.
- Verbeteren van de *verbinding/samenwerking*: er is aandacht voor de verdere verbetering van de samenwerking in het algemeen en kennisdeling en –uitwisseling tussen afdelingen in het bijzonder

Ten slotte wordt zoals gezegd in 2012 een meerjarenvisie opgesteld die vanaf 2013 bepalend zal zijn voor jaarplan en begroting.

Een tweetal grotere opdrachten wordt in 2012 aanbesteed door de opdrachtgever. De onzekerheden aan de omzetkant worden zo veel mogelijk opgevangen met flexibiliteit aan de kostenkant. Waar nodig wordt personeel aangenomen op basis van tijdelijke en projectaanstellingen. Pieken in de dienstverlening worden - met behoud van een kwalitatief goede dienstverlening - opgevangen door een flexibele schil. De omslag van een situatie waarin iedereen in vaste dienst was krijgt steeds meer gestalte.

Binnen de unit arbeidsmarkt is de organisatie gewijzigd van een unit met 6 teams die min of meer was ingericht naar opdrachtgever naar een unit met drie afdelingen die is ingericht op aard van dienstverlening. Met deze inrichting verwacht het CAOP de opdrachtgevers nog beter te kunnen bedienen.

Het voor 2012 begrote aantal fte's bedraagt 179. Het gerealiseerd aantal fte's in 2011 bedraagt 193. De krimp van de orderportefeuille is daarvan de belangrijkste oorzaak. Zo is het personeel (8 fte) van de voormalige stichting SBL per 1 januari 2012 in dienst getreden bij de nieuw opgerichte Onderwijscoöperatie. Doelstelling is om de komende jaren een gestage groei te realiseren in het aantal fte's.

Begroting 2012

In haar veragdering van 1 december 2011 heeft de Bestuursraad de begroting voor 2012 goedgekeurd. De begrote netto omzet voor 2012 bedraagt k€ 18.536. Het begrote resultaat na belasting bedraagt k€ 302.

Vermogen

Het eigen vermogen van het CAOP bedraagt per 31-12-2011 k€ 3.084. Het is de bedoeling het vermogen met toekomstig te behalen positieve resultaten op het niveau van een half jaar personele kosten te brengen (circa k€ 7.300).

N.Ph. Geelkerken,
Directeur/bestuurder

Jaarrekening 2011

1 Balans en winst- en verliesrekening

Balans per 31 december 2011 na voorgestelde resultaatbestemming

	Nr.	31 december 2011		31 december 2010	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Bedrijfsgebouwen en terreinen		7.107		7.232	
Machines en installaties		1.292		1.873	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		<u>587</u>		<u>775</u>	
		8.986		9.880	
Financiële vaste activa	2				
Latente belastingvorderingen		<u>17</u>		<u>159</u>	
			9.003		10.039
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Debiteuren		3.141		3.899	
Vorderingen terzake van pensioenen		541		75	
Overige vorderingen		91		105	
Overlopende activa		<u>206</u>		<u>211</u>	
		3.979		4.290	
Liquide middelen	4	<u>3.495</u>		<u>-</u>	
			7.474		4.290
TOTAAL ACTIVA			<u>16.477</u>		<u>14.329</u>
Eigen vermogen	5		3.084		2.661
Voorzieningen	6		65		57
Langlopende schulden	7		4.419		4.564
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8				
Schulden aan kredietinstellingen	9	136		1.224	
Crediteuren		703		697	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	10	983		874	
Subsidieregeling Min. van BZK	11	965		297	
Overige kortlopende schulden	12	2.016		838	
Overlopende passiva	13	<u>4.106</u>		<u>3.117</u>	
			8.909		7.047
TOTAAL PASSIVA			<u>16.477</u>		<u>14.329</u>

Winst- en verliesrekening 2011

	Nr.	2011		2010	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Netto-omzet	16				
Omzet	17	22.973		21.845	
Directe projectkosten	18	<u>(3.585)</u>		<u>(2.426)</u>	
			19.388		19.419
Bedrijfskosten					
Personeelskosten	19	14.634		14.824	
Afschrijvingen	20	1.082		1.160	
Overige bedrijfskosten	21	<u>2.823</u>		<u>2.930</u>	
			18.539		18.914
Bedrijfsresultaat			849		505
Rentebaten		-		12	
Rentelasten	22	<u>(284)</u>		<u>(316)</u>	
			(284)		(304)
Resultaat voor belastingen			565		201
Belastingen	23		(142)		(49)
Resultaat na belastingen			<u>423</u>		<u>152</u>

2 Kasstroomoverzicht

	2011		2010	
	*€ 1.000	*€ 1.000	*€ 1.000	*€ 1.000
Saldo liquide middelen per 1 januari		(980)		1.393
Kasstroom uit operationele activiteiten	4.808		(1.429)	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(188)		(600)	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(145)		(344)	
		4.475		(2.373)
Saldo liquide middelen per 31 december		<u>3.495</u>		<u>(980)</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Resultaat na belastingen	423		152	
Afschrijvingen	1.082		1.160	
		1.505		1.312
Mutatie in voorzieningen		8		(10)
Mutatie latente belastingvorderingen		142		49
<i>Mutaties in werkkapitaal</i>				
• Vorderingen op handelsdebiteuren	758		(672)	
• Overige vorderingen	(452)		(1)	
• Overlopende activa	5		3	
• Kortlopende schulden (excl. winstbelasting)	2.842		(2.110)	
		3.153		(2.780)
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>4.808</u>		<u>(1.429)</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
• Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	(188)		(600)	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>(188)</u>		<u>(600)</u>
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>				
Aflossing leningen	(145)		(344)	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>(145)</u>		<u>(344)</u>

3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

---

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, zoals van toepassing op middelgrote ondernemingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de

gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt voor reële waarde. Na de eerste opname worden de financiële instrumenten gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De reële waarde is bepaald als contante waarde van de toekomstige kasstromen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijving. De lineaire afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur van de desbetreffende materiële vaste activa, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven. De geschatte economische gebruiksduur van bedrijfsgebouwen is 30 jaar, van machines en installaties 5-10 jaar en van andere vaste bedrijfsmiddelen tevens 5-10 jaar. De kosten van groot onderhoud worden per component geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Het bedrag van de uitgestelde belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Duurzame waardevermindering of vervreemding van vaste activa

Activa met een lange levensduur worden beoordeeld op duurzame waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd op boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Vlottende activa en kortlopende schulden

De waardering van de vlottende activa en kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Langlopende schulden

De waardering van de langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Netto-omzet

De netto-omzet is de gerealiseerde omzet verminderd met de directe projectkosten.

Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de kosten van leveringen en diensten door derden, gemaakt voor de uitvoering van de projecten.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De gehanteerde grondslagen bij het opstellen van het kasstroomoverzicht zijn gelijk aan de grondslagen zoals toegepast bij het opstellen van de balans en de winst- en verliesrekening.

4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

TOELICHTING OP DE BALANS

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Aanschaffingswaarde	8.418	5.759	4.467	18.644
Cumulatieve afschrijving	(1.186)	(3.886)	(3.692)	(8.764)
Boekwaarde per 1 januari 2011	7.232	1.873	775	9.880
Investeringsen	-	133	55	188
Afschrijvingen	(125)	(714)	(243)	(1.082)
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	(186)	(138)	(324)
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	-	186	138	324
Totaal toevoeging/onttrekking	(125)	(581)	(188)	(894)
Boekwaarde per 31 december 2011	7.107	1.292	587	8.986
Aanschaffingswaarde	8.418	5.706	4.384	18.508
Cumulatieve afschrijving	(1.311)	(4.414)	(3.797)	(9.522)
Boekwaarde per 31 december 2011	7.107	1.292	587	8.986

Ten behoeve van de bankier zijn de bedrijfsgebouwen en terreinen hypothecair bezwaard tot maximaal € 9.000.000 (zie ook: 7. Langlopende schulden).

De investeringen betreffen met name vervanging van hard- en software (machines en installaties) en investeringen in huurdersbelang.

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was als volgt:

	2011	2010
	* € 1.000	* € 1.000
Saldo begin boekjaar	159	208
Mutatie boekjaar:		
- inzake verrekenbare verliezen	(142)	(49)
Saldo eind boekjaar	17	159

Dit betreft latente belastingvorderingen en gaat over de tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie. De vorderingen is naar verwachting binnen 1 jaar verrekenbaar.

3. Vorderingen

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

Een terughoudend investeringsbeleid, de ontvangst van voorschotten voor enkele grotere opdrachten, tijdiger facturering en strakker debiteurenbeheer hebben de liquiditeit sterk verbeterd. Tijdelijk overtollige gelden zijn in 2011 op een spaarrekening uitgezet. Het saldo op de spaarrekening is direct opeisbaar.

5. Eigen vermogen

De mutaties van 2010 en 2011 in het eigen vermogen zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	* € 1.000
Stand per 31 december 2009	2.509
<i>mutaties 2010</i>	
Resultaat boekjaar	152
Stand per 31 december 2010	2.661
<i>mutaties 2011</i>	
Resultaat boekjaar	423
Stand per 31 december 2011	3.084

6. Voorzieningen

De mutaties in de voorziening ambtsjubilea zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	* € 1.000
Stand per 31 december 2010	57
Mutaties boekjaar:	
Onttrekkingen	-
Dotatie	8
Stand per 31 december 2011	65

Voorziening ambtsjubilea

De voorziening ambtsjubilea heeft betrekking op de verplichting ambtsjubilea uit hoofde van artikel 27 van de CAO voor alle werknemers van het CAOP.

7. Langlopende schulden

Het verloop van de langlopende schulden in het boekjaar was als volgt:

	2011	2010
	* € 1.000	* € 1.000
Stand per 1 januari	4.807	5.152
Aflossingen boekjaar	(252)	(345)
Totale schuld per 31 december	4.555	4.807
Af: kortlopend deel (< 1 jaar)	(136)	(243)
Langlopend per 31 december	<u>4.419</u>	<u>4.564</u>
Schulden looptijd > 5 jaar	<u>3.869</u>	<u>4.006</u>

Medio 2001 heeft het CAOP twee leningen afgesloten ter financiering van de aankoop van de panden Lange Voorhout 13 en Hoge Nieuwstraat 14. De leningen hebben een rentevoet van 5,98% (20 jaar vast).

8. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

9. Schulden aan kredietinstellingen

De post 'schulden aan kredietinstellingen' betreft het kortlopend deel van de langlopende leningen van k€ 136 (31-12-2010: k€ 244). Om tijdelijke tekorten in liquiditeit op te vangen heeft het CAOP enkele jaren geleden een kredietfaciliteit afgesloten voor een bedrag van k€ 2.000. Eind 2010 werd hiervan voor een bedrag van k€ 980 gebruik gemaakt. Eind 2011 was dat niet meer nodig. Aan de bank is voor de kredietfaciliteit en de langlopende lening een hypothecaire zekerheid verstrekt van maximaal k€ 9.000.

10. Belastingen en premies sociale verzekeringen

De specificatie van deze post is als volgt:

	2011	2010
	* € 1.000	* € 1.000
Te betalen loonheffing december	525	533
Te betalen sociale lasten december	149	145
Te betalen BTW 4e kwartaal	309	196
	<u>983</u>	<u>874</u>

11. Subsidieregeling Min. van BZK

De post subsidieregeling Min. van BZK betreft de stand van de egalisatiereserve inzake de subsidieregeling CAOP en de subsidieregeling SOR van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit betreft het niet bestede deel van de ontvangen subsidie. De subsidieregelingen bepalen dat de jaarlijkse subsidies aan een maximum zijn verbonden. Jaarlijks wordt eventuele onderuitputting of overschrijding gedoteerd respectievelijk onttrokken aan deze reserve.

De huidige subsidieregeling CAOP loopt tot en met 31 december 2015. Indien de egalisatiereserve van deze subsidieregeling per 31 december 2015 het bedrag van k€ 572 overstijgt, kan de minister besluiten dat het meerdere dient te worden terugbetaald aan het Ministerie. De omvang van de egalisatiereserve bedroeg per 31 december 2011 k€ 879. Medio 2011 heeft het CAOP in het kader van een uitbreiding van de subsidieregeling een bedrag van k€ 1.485 ontvangen voor het Expertisecentrum Veilige Publieke Taak. In 2011 is voor een bedrag van k€ 656 aan kosten gemaakt voor de uitvoering. Het verschil is conform afspraak met het Ministerie aan de egalisatiereserve toegevoegd.

De subsidieregeling SOR liep tot en met 31 december 2010. Op dat moment diende het eventuele saldo van de egalisatiereserve van deze subsidieregeling op verzoek te worden terugbetaald aan het Ministerie. Per einde boekjaar heeft het Ministerie nog geen verzoek ingediend om het bedrag terug te storten of te besteden aan een daartoe aangewezen doel. De egalisatiereserve van deze regeling bedraagt per einde boekjaar k€ 86.

12. Overige kortlopende schulden

Onder de overige kortlopende schulden zijn onder meer de reservering te betalen vakantiegeld en een reservering voor niet uitbetaalde vakantiedagen opgenomen. Eind 2011 was het bedrag aan te ontvangen facturen aanzienlijk hoger dan eind 2010. Hetzelfde geldt voor het bedrag van te veel ontvangen voorschotten over 2011, welke bij de jaarafrekening van de dienstverlening worden verrekend.

13. Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen. Een voorschot op de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor het jaar 2012 (k€ 3.904) resp. 2011 (k€ 2.200) was in december 2011 resp. 2010 ontvangen.

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn bijna volledig vorderingen op overheden of stichtingen die domicilie hebben gekozen bij het CAOP. Het kredietrisico is daarmee zeer beperkt.

Renterisico

De langlopende leningen kennen een resterende rentevastperiode van 9 jaar. Deze leningen

worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Indien van toepassing betreffen de kortlopende opgenomen leningen het tijdelijk gebruik van de kredietfaciliteit via de rekening-courant van de bank. Er is daarbij sprake van een variabel rentepercentage over het opgenomen geld gedurende de gehele looptijd. Het CAOP heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Marktwaarde

De marktwaarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde.

15. Niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

De verplichtingen uit hoofde van bestaande huur- en leaseverplichtingen, met een resterende looptijd variërend van één tot vijf jaar, bedragen voor 2012 k€ 1.272 en voor de periode 2013 tot en met 2016 circa k€ 2.646. Er zijn geen verplichtingen met een looptijd langer dan vijf jaar. In de winst- en verliesrekening 2011 onder de Overige bedrijfskosten is een bedrag voor huur- en leasekosten opgenomen van k€ 1.054. De overige verplichtingen zijn opgenomen onder de directe projectkosten, omdat deze rechtstreeks samenhangen met de uitvoering van projecten. Ten behoeve van de verhuurder van de bedrijfspanden zijn bankgaranties afgegeven voor in totaal k€ 228.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

16. Netto-omzet

De netto-omzet is de gerealiseerde omzet verminderd met de directe projectkosten.

	2011 * € 1.000	2010 * € 1.000
Omzet	22.973	21.845
Directe projectkosten	(3.585)	(2.426)
Netto-omzet	<u>19.388</u>	<u>19.419</u>

17. Omzet

De omzet is in 2011 met 5,2% (k€ 1.128) gestegen ten opzichte van 2010.

Subsidieregeling Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Per 1 januari 2011 heeft BZK een nieuwe 5-jarige subsidieregeling Stichting CAOP vastgesteld met een maximaal subsidiebedrag van thans k€ 3.950 per jaar (2010: k€ 2.200). In 2011 zijn de activiteiten in het kader van het Expertisecentrum Veilige Publieke Taak in de subsidieregeling opgenomen, wat de stijging van de maximale subsidie verklaart.

De gerealiseerde omzet uit hoofde van deze subsidieregeling bedraagt over 2011 k€ 3.023 (2010: k€ 2.827).

In de subsidieregeling zijn duidelijke afspraken gemaakt voor wat betreft de omvang van de subsidie en de prestaties die het CAOP daartegenover dient te stellen. De subsidies over de afgelopen jaren zijn tot en met 2009 definitief vastgesteld. De subsidie over 2010 is nog niet definitief vastgesteld. Deze is nog in behandeling.

Jaarlijks wordt eventuele onderuitputting of overschrijding gedoteerd respectievelijk onttrokken aan de egalisatiereserve (zie ad. 11). De toegekende subsidie van het ministerie wordt opgenomen als omzet voor zover daar kosten tegenover staan.

18. Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de kosten van leveringen en diensten door derden, gemaakt voor de uitvoering van de projecten.

19. Personeelskosten

Het CAOP heeft in 2011 een personele krimp van het aantal fte's gekend van gemiddeld 208 fte's in 2010 naar gemiddeld 193 fte's in 2011.

Het aantal werknemers in dienst daalde van 229 per 1 januari 2011 tot 215 per 31 december 2011.

Het gemiddeld aantal fte's is als volgt over de diverse afdelingen verdeeld:

	<u>2011</u> fte's	<u>2010</u> fte's
Algemene directie	4,0	4,0
Arbeidsvoorwaardenvorming	13,9	14,9
Medezeggenschap Ambtelijk	8,7	13,8
Medezeggenschap Opleidingen	3,7	-
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	15,2	15,6
Integriteit	5,3	6,5
Arbeidsmarkt	63,5	67,3
Overige dienstverlening	78,4	85,8
Totaal gemiddeld aantal fte's	<u><u>192,7</u></u>	<u><u>207,9</u></u>

De personeelskosten worden als volgt gespecificeerd:

	<u>2011</u> * € 1.000	<u>2010</u> * € 1.000
Salarissen	10.726	10.808
Sociale lasten	1.601	1.560
Pensioenkosten	1.490	1.546
Uitzendkrachten/externen	200	153
Personele exploitatiekosten	617	757
Totaal personeelskosten	<u><u>14.634</u></u>	<u><u>14.824</u></u>

De pensioenaanspraken van CAOP werknemers is vastgelegd in het pensioenreglement CAOP, welk deel uitmaakt van de CAO-CAOP. De uitvoering van het pensioenreglement is ondergebracht bij Loyalis leven NV, een verzekeringsmaatschappij. Dit is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met een looptijd tot 1 januari 2014. In de verzekeringsovereenkomst zijn de volgende afspraken gemaakt:

- de premies worden niet verhoogd op basis van door de verzekeraar behaalde actuariële verliezen.
- op het belegde pensioenvermogen heeft de verzekeraar een rendementsgarantie afgegeven die gelijk is aan de gehanteerde rekenrente.
- het rendement boven deze rendementsgarantie wordt toegevoegd aan het indexatiedepot
- indien het rendement lager is dan de rendementsgarantie komt het tekort voor rekening van de verzekeraar.
- voor- en nadelen uit hoofde van waardeoverdrachten komen ten gunste en ten laste van dit indexatiedepot.
- de indexatie van de pensioenaanspraken is voorwaardelijk. Indexatie vindt slechts dan plaats als het indexatiedepot een voldoende saldo heeft.

20. Afschrijvingen

De afschrijvingen worden als volgt gespecificeerd:

	2011	2010
	* € 1.000	* € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	125	125
Machines en installaties	714	804
Andere vaste bedrijfsmiddelen	243	231
Totaal afschrijvingen	<u>1.082</u>	<u>1.160</u>

21. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden als volgt gespecificeerd:

	2011	2010
	* € 1.000	* € 1.000
Kantoorkosten	856	859
Huisvestingskosten	1.398	1.530
Porti-/bezorg-/vervoerskosten	130	113
Kostenvergoeding bestuursraad	31	32
Restaurantieve voorzieningen	214	188
Public information	37	63
Overige kosten	157	145
Totaal overige bedrijfskosten	<u>2.823</u>	<u>2.930</u>

De lagere kosten voor huisvesting betreffen de gedeeltelijke teruggave van voorschotten stook- en servicekosten over twee opeenvolgende jaren. De gerealiseerde kosten waren lager dan in die jaren aan voorschotten was betaald. Daarnaast zijn er in 2011 voordeliger contracten gesloten voor bewaking, beveiliging en inhuur schoonmaak.

Ten behoeve van de vergelijkbaarheid met het jaar 2011 is in bovenstaand overzicht voor 2010 een bedrag van k€ 209 overgeheveld van de post Overige kosten naar de Kantoorkosten.

22. Rentelasten

De rentelasten 2011 betreffen nagenoeg volledig de rentelasten van de langlopende leningen.

23. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 23,4% (2010: 20%). De belastinglast in de winst-en-verliesrekening over 2011 bedraagt k€ 142 ofwel 25,1% van het resultaat vóór belastingen (2010: 24,5%) en betreft de mutatie in de tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie.

24. Bezoldiging van directeur/bestuurder en bestuursraad

Aan bezoldigingen als bedoeld in artikel 2:383, lid 1, BW, is in het boekjaar ten laste van de stichting gekomen voor de leden van de Bestuursraad en de Audit Commissie een bedrag van k€ 31 (2010: k€ 32).

Op grond van de vrijstelling uit hoofde van artikel 383.1, wordt de bezoldiging van de directeur, enig statutair bestuurder, niet vermeld.

Den Haag, 7 juni 2012

Directeur / Bestuurder CAOP
Mr. N. Ph. Geelkerken

OVERIGE GEGEVENS

Voorgestelde resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat na belasting toe te voegen aan de algemene reserve. Het vorenstaande is verwerkt in de jaarrekening 2011.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Bestuursraad en de directeur/bestuurder van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 8 tot en met 23 opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de winst-en-verliesrekening over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder

De directeur/bestuurder van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directeur/bestuurder is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directeur/bestuurder van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 7 juni 2012

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

J.A.A.M. Vermeeren RA